

TEHDASPUHTAAT SUOJAIMET JA NIIDEN KÄYTTÖ

Yleistä	<p>Henkilönsuojainten tarkoituksena on ehkäistä työntekijän altistumista työssään terveydelle haitallisilta tarttuilta taudeilta. Suojainten on oltava vaatimusten mukaisia, sovelluttava työtehtävään ja oltava käyttäjälle sopivia. Työnantajan velvollisuus on hankkia tarvittavia suojaimia ja kouluttaa sekä valvoa niiden käyttöä. Työntekijällä on velvollisuus käyttää työnantajan tarjoamia suojaimia.</p>
Suojaimet	<p>Alla esitellään suojaimet niiden pukemisjärjestyksessä.</p>
Kirurginen suu-nenäsuojain	<ul style="list-style-type: none">• Käytetään aina kun vaara veri- ja eriteroiskeista ja kun potilaalla on hengitystieinfektion oireita.• Kirurgista suu-nenäsuojainta käytetään suojaamaan potilasta ja henkilökuntaa pisaratartunnalta.• Kirurginen suu-nenäsuojain ei suojaa ilmaitse tarttuvalta taudilta. <p>Kirurginen suu-nenäsuojain Type II</p> <ul style="list-style-type: none">• Suojaa potilasta ja työntekijää pisaratartunnalta <p>Kirurginen suu-nenäsuojain Type IIR (R = roiskeuoja)</p> <ul style="list-style-type: none">• Suojaa potilasta ja työntekijää pisaratartunnalta ja erityisesti hoitotilanteissa tai toimenpiteissä, joissa on suuri roiskevaara
Hengityksensuojain FFP2 ja FFP3	<ul style="list-style-type: none">• Käytetään ilmavarotoimien ja aerosolia tuottavien toimenpiteiden yhteydessä erikseen määritetyissä tarttuvissa taudeissa käyttäjän suojaamiseksi (hiukkaskoko alle 5 µm)• Yleisimpiä tilanteita, joissa suojaudutaan hengityksensuojaimella, ovat tartuntavaarallisen hengitysteiden tuberkuloosi ja sen epäily, tuhkarokko, vesirokko, yleistynyt vyöruusu sekä paikallinen vyöruusu immuunipuutteisella potilaalla. Vakavat ja

	<p>harvinaiset virusinfektiot kuten Ebola, MERS, SARS. Katso erillinen ohje Ilmavarotoimet.</p> <p>FFP-hengityksensuojain on aina henkilökohtainen ja kertakäyttöinen.</p> <ul style="list-style-type: none">• Pue suojain kasvoille huolellisesti, sillä ohivuoto suojaimen reunoilta vaikuttaa oleellisesti suojaustehoon. <p>FFP-hengityksensuojaimen valinta:</p> <ul style="list-style-type: none">• FFP-hengityksensuojaimia on venttiilittömiä ja uloshengitysventtiilillä varustettuja malleja• Avoimella uloshengitysventtiilillä varustettu malli ei suojaa potilasta henkilökunnan mukana tulevilta mikrobeilta• Jos halutaan suojata myös potilasta, puetaan kirurginen suu-nenäsuojain avoimen FFP-hengityksensuojaimen päälle tai käytetään peitetyllä uloshengitysventtiilillä varustettua FFP-hengityksensuojainta <p>Katso taulukko FFP-hengityksensuojaimista sekä pukemis- ja riisumisohjeet: FFP2- ja FFP3-hengityksensuojaimet.</p>
Silmäsuojain ja visiiri	<ul style="list-style-type: none">• Käytetään aina kun vaara veri- ja eriteroiskeista• Pisaravarotoimin hoidettavan potilaan lähihoidossa (etäisyys alle 1 metriä) ja jos tehdään aerosolia muodostavia toimenpiteitä, kuten hengitysteiden liman imeminen, intubointi, bronkoskopia, nebulisaattorihoito ja resuskitaatio• Suojaimet ovat henkilökohtaisia ja kertakäyttöisiä• Omat silmälasit eivät suojaa roiskeilta
Suojatakki ja suojaesiliina	<p>Pitkähihainen kertakäyttöinen suojatakki tai -esiliina</p> <ul style="list-style-type: none">• Suojaa käyttäjää veri- ja eriteroiskeilta tai jos käsivarret ovat muusta syystä alttiina kontaminoitumiselle

	<ul style="list-style-type: none">• Valitse nesteitä läpäisemätön malli, jos roiskeita tai fyysistä kuormitusta runsaasti potilashoidon aikana <p>Hihaton kertakäyttöinen suojaesiliina</p> <ul style="list-style-type: none">• Soveltuu tilanteisiin, joissa on vähäinen roiske- ja kontaminaatoriski kuten haavan hoitotilanne
<p>Tehdaspuhtaat, kertakäyttöiset suojakäsineet</p>	<ul style="list-style-type: none">• Suojakäsineillä ei korvata käsien desinfiointia• Käytetään käsiteltäessä eritteitä, rikkiäistä ihoa, limakalvoja tai haavoja• Ovat aina potilas- ja toimenpidekohtaiset• Otetaan paketista ja puetaan desinfiointiin, kuiviin käsiin ja kädet desinfioidaan suojakäsineiden riisumisen jälkeen• Kosketusvarotoimipotilaan hoidossa koskiessasi käsin potilasta tai hänen lähiympäristöään• Käytetään ripuli- tai oksennustautia sairastavan potilaan hoidossa• Käytetään myös käsiteltäessä esim. lääkkeitä tai desinfektioaineita <p>Suojakäsinemateriaalin vaikutus valintaan:</p> <ul style="list-style-type: none">• Nitriilikäsineet kun tarvitaan kestävyyttä ja vahvaa suojaa tai jos potilaalla tai työntekijällä on lateksiallergia (luonnonkumiallergia)• Lateksikäsineet kun tarvitaan kestävyyttä ja vahvaa suojaa

Suojaimet eri varotoimissa

Arvioi, mitä suojaimia tarvitset potilaan hoidossa tai lähiympäristöön koskettaessa. Suojaimet ovat kertakäyttöisiä sekä potilas- ja toimenpidekohtaisia. Taulukossa lähihoidolla tarkoitetaan potilaan koskettamista tutkimisen ja hoidon yhteydessä.

	Kosketusvaro- toimet	Kosketusvaro- toimet oksennus- ja ripulitaudit	Pisaravaro- toimet	Ilmavaro- toimet
Kirurginen suu- nenäsuojain Type II tai IIR	Jos riskiä eritteistä tai roiskeista	Kyllä	Kyllä	Ei
Hengityksen- suojain FFP2 tai FFP3	Ei	Ei	Ei	Kyllä
Silmäsuojain tai visiiri	Jos riskiä eritteistä tai roiskeista	Jos riskiä eritteistä tai roiskeista	Kyllä	Jos riskiä eritteistä tai roiskeista
Suojatakki tai hihallinen suojaesiliina	Lähihoidossa	Lähihoidossa	Jos riskiä eritteistä tai roiskeista	Jos riskiä eritteistä tai roiskeista
Suojakäsineet	Lähihoidossa	Kyllä	Jos riskiä eritteistä tai roiskeista	Jos riskiä eritteistä tai roiskeista

Suojainten pukeminen ja riisuminen

Suojaimet puetaan ensisijaisesti potilashuoneessa tai sulkutilassa. Suojaimet riisutaan potilashuoneessa. **FFP-hengityksensuojain puetaan ja riisutaan aina huoneen ulkopuolella tai sulkutilassa.**

Pue suojaimet oheisessa järjestyksessä. Vaihda suojaimet aseptisen työjärjestyksen mukaisesti ja aina tarvittaessa. Käytä käsihuuhdetta suojainten vaihdon yhteydessä.

Suojainten pukeminen

1. Desinfioi kädet
2. Pue kirurginen suu-nenäsuojain (tarvittaessa)
3. Desinfioi kädet
4. Pue suojalasit/visiiri (tarvittaessa)
5. Pue suojatakki tai hihallinen suojaesiliina
6. Desinfioi kädet

Suojakäsineet puetaan desinfioituihin käsiin potilaan läheisyydessä. Ne vaihdetaan tarpeen mukaan aseptista työjärjestystä noudattaen.

Suojainten riisuminen

1. Riisu suojakäsineet ja suojatakki tai hihallinen suojaesiliina
2. Desinfioi kädet
3. Poista suojalasit/visiiri
4. Poista kirurginen suu-nenäsuojain
5. Desinfioi kädet

Menettelyohje pohjautuu HUS Infektiosairauksien klinikan ohjeeseen